OOST-BRABANTSE VACCINATIEBOOST 2026

MAZELEN

STEL SCHERP OP DOELGROEPEN

Het realiseren van een hoge vaccinatiegraad in de praktijk is een ambitie van vele huisartsen. In een drukke dagelijkse werking is het daarbij belangrijk om tijd en middelen doelgericht en efficiënt in te zetten. Een gerichte risicoanalyse en duidelijke prioritering bieden hierbij houvast: wie heeft het meeste baat bij vaccinatie? Even cruciaal is de vraag hoe je deze patiënten tijdig in beeld brengt.

CONSULTATIE OM ANDERE MEDISCHE REDENEN VAN PERSONEN MET EEN VERHOOGD RISICO

Reisconsultatie

Kinderen

Niet- of onvolledig gevaccineerde kinderen die reizen naar een land waar momenteel een mazelenuitbraak is, verdienen bijzondere aandacht. Het gaat onder meer om:

- zuigelingen van 6 tot 12 maanden (geboren in 2025);
- kinderen geboren in 2024 en 2025 die hun tweede dosis nog niet kregen;
- kinderen geboren tussen 2016 en 2022 die hun tweede dosis nog niet kregen.

Jongeren en volwassenen

Bij jongeren en gezonde volwassenen is een reizigersconsultatie een geschikt moment om ook de routinevaccinaties na te kijken en indien nodig aan te vullen. Daarbij is het belangrijk te beseffen dat mazelenuitbraken niet alleen voorkomen op verre of exotische bestemmingen, maar ook in landen dicht bij huis.

Vrouwen met zwangerschapswens

Een mazeleninfectie verloopt bij zwangere vrouwen vaker gecompliceerd. Omdat in ons land uitsluitend het combinatievaccin tegen mazelen, bof en rubella wordt gebruikt, resulteert één toediening in deze doelgroep een meervoudig voordeel.

ACTIEF OPSPOREN VAN RISICOPERSONEN

Stap1: Via het EMD

Filters:

Kinderen

Kinderen, geboren tussen januari en april 2023, die de 2de vaccinatie tijdens het consult bij Kind & Gezin (24 of 30m) niet hebben gehad.

Het is een beperkte groep die mogelijk tussen de mazen van het vaccinatienet glipt, omwille van de recente wijzigingen in het basisvaccinatieschema en de spreiding van de organisatie over verscheidene kanalen (Kind en Gezin, CLB, huisartsen en pediaters)

Volwassenen

Personen geboren tussen 1970-1990.

Personen die geboren zijn tussen 1970 en 1984 worden beschouwd als vatbaar voor mazelen, omdat zij zijn geboren vóór de start van het systematische vaccinatieprogramma en tijdens hun kindertijd waarschijnlijk onvoldoende natuurlijke blootstelling hebben gehad om blijvende immuniteit op te bouwen.

Daarnaast blijkt uit een recente analyse van seriële seroprevalentiestudies (2002, 2006 en 2013) dat een lage beschermingsgraad werd vastgesteld bij de geboortecohortes 1985–1990.

Stap 2: Prioriteer/Selecteer – zo mogelijk - met volgende bijkomende argumenten op micro- en mesoniveau*

(*) Deze elementen zijn mogelijk niet vastgelegd in het EMD.

Gezondheidswerkers, leerkrachten en personeel in kinderdagverblijven

Gezondheidswerkers lopen door de aard van hun beroep een verhoogd risico op besmetting met het mazelenvirus. Daarnaast kunnen zij bij besmetting het virus verder verspreiden naar veel anderen, waaronder medisch kwetsbare personen die een groter risico lopen op ernstige complicaties.

Vaccinatie tegen mazelen is daarom ook sterk aanbevolen voor leerkrachten en kinderverzorgsters. Jonge kinderen hebben vaak nog geen volledige immuniteit en zijn daardoor extra kwetsbaar. Door zich te laten vaccineren dragen leerkrachten en kinderverzorgsters bij aan de bescherming van kinderen tegen infecties die bij hen ernstiger kunnen verlopen.

Asielzoekers, immigranten

Die niet of onvolledig gevaccineerd zijn.

Werknemers betrokken bij vluchtelingenopvang

Stap 3: Breng – zo mogelijk – ook het algemeen belang in rekening (macro-niveau)

Eliminatie vraagt blijvende waakzaamheid

België behaalde in 2020 officieel de status *“mazelen en rubella geëlimineerd”*, maar het risico op invoer en nieuwe uitbraken blijft bestaan. Aanhoudende inspanningen zijn nodig om deze status te behouden.

Gerichte vaccinaties blijven noodzakelijk

Naast het standaardvaccinatieschema zijn inhaalvaccinaties essentieel, zowel voor specifieke risicogroepen als op individueel niveau. Extra aandacht is daarbij nodig voor **zorgpersoneel** en **kwetsbare populatiegroepen**, zoals vluchtelingen en asielzoekers.

Mazelen treft ook jongeren en volwassenen

Mazelen is niet langer uitsluitend een kinderziekte. Een aanzienlijk deel van de gevallen doet zich voor bij personen ouder dan 15 jaar, vooral bij wie niet of onvolledig gevaccineerd is.

Gebruikte bronnen voor de risicoanalyse en prioritering

- https://www.wanda.be/nl/a-z-index/landen-met-een-mazelenuitbraak-
- https://www.domusmedica.be/actueel/vervroegde-tweede-vaccinatie-tegen-mazelen-bof-en-rubella-mbr
- https://allesovervaccineren.be/ziektes/mazelen

- https://www.laatjevaccineren.be/voor-professionals/vervroeging-tweede-vaccinatie-tegen-mazelen-bof-en-rubella-voor-vaccinatoren
- https://measles-rubella-monthly.ecdc.europa.eu/
- https://www.sciensano.be/sites/default/files/actieplan_mr_2021-2025_nl.pdf
- https://www.simid.be/news/whats-behind-the-surge-in-measles-cases/